

Eri aloilta

Englannin työväenliike ja sota.

“Vorwärtsin” Lontoon kirjeenvaihtaja kirjoittaa:

Englannin työväenliikkeen subteesta sotaan, on vieläkin olemassa muutamia epäse. vyyksiä. Sentakin esitämme tässä lyhyesti, miten asiat ovat kehittyneet sodan aatosta.

Sodan puhjetessa taisteli koko Englannin työväenliike mitä suurimmalla yksimielisyydellä kaikkia Englannin sotaan saattamispyyteitä vastaan. Heinäkuun 31 p:nä, sinä päivänä, jolloin Eng:antiin saapui tieto Venäjän asetaneen sotajoukkonsa liikekannalle, piti kansainvälisen sosialistikongressin englantilainen komitea — yhtymä, johon kuuluu jäseniä Englannin työväenliikkeen eri haaroista, Työväenpuolueesta, Itsenäisestä työväenpuolueesta, Englannin sosialistipuolueesta ja Fabian-seurasta — kokouksen. Tällä laadittiin Englannin kansalle julistus, jossa mitä suurimmalla päättäväsyydellä asetuttiin rauhan puolelle, vaadittiin Englannin hallitusta, jos Europassa sota syttyy, suojelemaan puolueettomuuttaan ja varoitettiin englantilaisia, ei saksalaisten militarismista, vaan venäläisestä despotismista, Juliusin eli selvyystään mitä parhain. Sen laatija oli тов. H. H. Hyndman.

Seuraavina päivinä jatkettiin voimakkaasti sotavastaista agitatsionia. Sunnuntaina ja maanantaina, elok. 1 ja 2 p:nä, pidettiin kaikissa osissa maata jättäjämielenosotuksia. Lontoon Trafalgar-Squarella (suurella torilla) pidetyssä kokouksessa puhuivat vielä George Lansbury ja Ben Tillet. Silloin oli jo tunnettu sodan julistukset Saksan yhdellä ja Venäjän sekä Ranskan toisella puolella. Mutta tämä antoi Englannin työväestön rauhanvaatimukseksi vielä voimakkaamman sysäyksen. “Ellemme pysy aisoissa”, huudahti edustaja Henderson, “niin silloin joudumme samaan tilanteeseen kuin Saksa, Ranska ja Venäjä. Me olemme täällä, pannaksemme kansainvälisen veljeyden nimessä vastalauseemme sotaan vastaan”. Edustaja Thorne selitti, että koko kansa odottaa hallitukselta pikaista puolueettomuutta. “Mitä”, huudahti hän, “me työlläiset tiedämme saastaisesta kolmillittosta, joka vaatii yhtä kausakuntaa seis-

maan toisen rinnalla joukkomurhassa? Jos olemme liitossa, mikä velvoittaa meitä auttamaan Venäjää ja Ranskaa, silloin on vaadittava hallitusta siitä pikaisesti eroamaan.” Samaan henkeen puhuivat myös kaikki toiset puhujat. Siitä, että Saksaa olisi pidetty vihollisena, ei huomannut pienintäkään jälkeä.

Sitten seurasi kohtalokas elokuun 4 päivä. Silloin ilmoitti hallitus alahuoneelle lähettäneensä Saksalle ultimatuumin, jossa vaadittiin Belgian puolueettomuuden kunnioittamista, ja koska ultimatuumin sisältämien määräajan, nimittäin tiistain ja keskiviikon välillä keskeytyä, mitään vastausta ei ollut saapunut oli sota tosiasiassa tiistaina keskeytyä.

Mutta tämä ei muuttanut työväenpuolueen kantaa. Vielä elokuun 5 p:nä, siis sotatilan julistamisen jälkeen, piti työväenpuolueen neuvosto ylimääräisen istunnon parlamenttirakennuksessa, jossa se laati yksimielisen päätöslauselman. Kun tämä julistus ei ole mulla juuri tunnettu, julkaisemme sen tässä kokonaisuudessaan:

I

“Että Europan kansojen välinen ristiriita, johon tämäkin maa nyt on sekoittunut, johtuu siitä, että ulkomaan virastot ovat harjottaneet Europan tasapainon säilyttämistä tarkoittavaa diplomatista politiikkaa; että meidän oma valtiopolitiikkamme Ranskan ja Venäjän tehtyjen sopimusten kanssa, lisäsi yksinomaan Venäjän valtaa sekä Europassa että Aasiassa sekä vahingoitti hyvää suhdetta Saksan kanssa.

Että sir Edward Grey, kuten hänen alahuoneessa esittämänsä asiat todistavat, satoi Englannin maamme kunnian nimessä ilman kansamme tahtoa, auttamaan Ranskaa sodan sattuessa, jota se innokkaasti kehitti, ja antoi varmoja lupauksia avustusta, ennenkuin alahuoneella oli tilaisuutta lausua kantaansa kysymyksestä.

Että työväenliike vielä kerran painostaa sitä tosiasiaa, että se on taistellut sitä politiikkaa vastaan, mikä synnytti sodan, ja että sen velvoitustena on nyt niin pian kuin mahdollista koettaa saada rauha aikaan sellaisilla ehdoilla, jotka luovat par-

haimpia edellytyksiä Europan työläisten ystävällisten suhteiden elpymiseen.

II

Että puo'uehallinto, vähääkiään pe-
rääntymättä työväenliikkeen kannasta,
jossa vastustetaan sotaa, neuvoo kaik-
kia sosialisti- ja työväenjärjestöjä
tarkkaavasti pitämään vaarin ensi-
mäistä tilaisuutta vaikuttamaan rauhan
hyväksi ja Europan työläisten hyvien
suhteiden elvyttämiseen, mutta silläväl-
lin keskittämään voimansa siihen teh-
tävään, mikä elokuun 5 p:n parla-
menttirakennuksessa pidetyssä työvä-
enjärjestöjen neuvottelukokouksessa
laaditussa julistuksessa hyväksyttiin,
jossa vaaditaan ryhdyttäväksi toimen-
piteisiin sen pautteen lievittämiseksi,
mikä on syntyvä työväenestämme kes-
kuudessa sodan aikana."

Tämä päätöslauselma on, kuten huo-
maamme sisälöltään täydellisesti Sak-
san sosialistisen parlamenttiryhmän so-
lityksen kaltainen, kuitenkin sillä erot-
la, että tässä ei ollenkaan ole kysy-
myksessä selittely sodan käynnin avus-
tamisesta tai sotarahojen myöntämi-
sestä.

Tähän saakka oli työväenliikkeen
kanta täydellisesti yksimielistä. Mutta
pian oli syntyyvä repeämä. Vielä elo-
kuun 5 päivän iltana piti alahuoneen
työväenelustajien ryhmä kokouksen,
jossa ryhmän puheenjohtaja, toveri
Ramsay MacDonald asettui sille kan-
nalle, että ylläoleva puoluepuoleiston
päätöslauselma on luettava alahuo-
neessa. Tämän ehdotuksen hylkäsi
ryhmän enemmistö. Tämän johdosta
erosi MacDonald ryhmän puheenjohta-
jan toimesta, ja puoluesihteri, edusta-
ja Henderson, asettui väliaikaisesti hü-
nen tilalle.

Koska ei alahuoneessa oleva puolue-
ryhmä, vaan puoluepuoleisto, on puolue-
neen korkein vastuunalainen hoivuaaja,
on ja jää laaditussa julistuksessa
ilmaistu selostus Englannin työväen-
puolueen viralliseksi kannaksi sotaan
näiden.

Venäläi-liettualainen sosialidemokratia sotaa vastaan

Liettuan sosialidemokratisen puolue-
en ulkomaalla sijaitseva puo'utoimis-
to julkaisee Pariisissa ilmestyvässä
"Golos" lehdessä seuraavan selityksen:

"Liettualaisen porvariston häntäri,
Duman edustaja Itsehas, on valtakun-
nan Dumassa kaikkien liettualaisten,

mitään puoluetta erottamatta, nimessä
selittänyt, että liettualaiset ovat uno-
haneet kaiken heitä kohdanneen sorron
ja katselevat tätä sotaa pyhänä sotana.
Kaikki liettualaiset, taantumuksellisis-
ta klerikaaleista aina niisanottuihin
"kansanvillitsijöihin", puhuvat julis-
tuksissaan kaikkien liettualaisten soli-
darisuudesta, ilman puolue-eroavaisuuksia,
tähän sotaan "teutoonien hyökkä-
ystä", "mitä laajinta, kaikkeinolevää
germanisimia" vastaan. He pitävät tä-
tä sotaa Saksaa ja Itävalta-Unkaria
vastaan vapausotana ja selittävät,
"Venäjän historiallisena tehtävänä on
vapauttaa ja yhdistää hajal'een joutu-
neet kansallisuuDET", ja sentakia täy-
tys sen Romanoffin valtikkan kautta yh-
distää koko Liettua — niin preussiläi-
nen kuin venäläinen. He tahtovat va-
pauttaa preussiläisen Liettuun "Saksan
ikeestä", vaikkapa tämä ei koskaan ole
ilmaissut toivomusta tulla yhdistetyksi
Venäjän Liettuun ja kansallinen liike
tähän suuntaan on kokonaan tuntema-
ton. Tämän ohella tähtää venäis-
liettualaisten natsionalistien pyrkimys
koko Itä-Preussin herruuteen, vaikkei
siellä nykyään ole enempiä kuin 100-
000 liettualaista."

Liettuan sosialidemokratisen puolue-
en nimessä protesteeraamme moista
selitystä. Puolue ei ole velvoittanut
edustaja Itsehas'ia, eikä ketään muuta-
kukaan liettualaisen porvariston lakeijaa,
puhumaan nimessään. Eikä Liettuun
köyhälietökiään ole antanut hänelle
valtuutta tällaiseen.

Liettuasta meille saapuneiden tieto-
jen perusteella voimme sanoa, että Liet-
tuun sosialidemokratinen puolue tänä
kovana koettelemuksen aikanaakin py-
syy uskollisena kansainväliselle köyhä-
lietöläiselle sosialidemokratialle. Se ei
pidä tätä sotaa sorrettujen kansojen
puolustussotana, vaan kansainvälisen
porvariston imperialististen pyyteiden
tuotteena. Se riisuu naamarin tsaari-
naiselta pirulliselta poliitikalta, joka
muka pyrkii vapauttamaan slaavilaisia
kansoja Itävallan "ikeestä" ja samal-
la hetkellä sortaa sitä raskaammin toi-
sia kansoja, joka panee kapulan koko
työväenlehdistön suulle, joka täyttää
vankilat tovereillamme ja jokaisen työ-
väen luokan itsenäisen teon musertaa
väkivallalla. Puolue viittaa itä-Galitsiaan,
joka omassa ruumiissaan saa jo
tuntea venäläisen "vapauttamisen"
suoisuutta. Puolue protesteeraa sitä
voimakkaammin romanoffilaisten patri-
oottien taantumuksellisia pyrkimyksiä
vastaan, kun näiden pää-asiallisena

tarkoituksena on saada itä-Preussi yhdistetyksi Venäjään. Se protesteerua myös liettualaisen porvarilichdistön alhaista kirjoitustapaa Liettuassa asuvia saksalaisia vastaan, kuten yleensä halveksittavaa saksalaisvihan lietsomista vastaan.

Liettuan sosialidemokratinen puolue on edelleen, kuten ennenkin, vanhalla, koetulla kannalla ja ilmaisee sen mielipiteen, että Venäjän sorretut kansakunnat saavuttavat vapautensa ja oikeutensa ainoastaan taistelemalla tsarismia vastaan, mutta ei millään koristelulla eikä "diplomatilla" julistuksilla. Mutta yhtävähän odottaa Liettuan sosialidemokratinen puolue Liettuan köyhälistön pelastusta Saksan imperialismin valloituspolitiikan kautta. Sen takia taistelee se nyt, kuten ennenkin, tarmokkaasti sotaa vastaan. Nyt, kuten ennenkin, katsoo se tehtäväkseen työväenjoukkojen järjestämisen ja tulee näinä vaikeina aikoina niiden avuksi. Se tekee joukkojen keskuudessa yhtämittaista valistustyötä sotaa vastaan. Köyhälistön luokka-aseman avustamana kokoontuu Liettuan köyhälistö päättäväiseen taisteluun tsarismia vastaan ja sosialismin täydellisen voiton saavuttamiseksi."

Tulevatko vaatetyölläiset muodostamaan yleisen kansallissjärjestön?

Kuten tunnettua, on vaatetustyölläisten keskuudessa toiminut järjestö hiljattain jakaantunut kahtia, muodostaen kaksi kansallista järjestöä, nim. United Garment Workers ja Tailors' Industrial Union. Viimeaikaiset taistelut ovat kuitenkin osoittaneet, että hajanaisen järjestäytymisen takia on suurimmat lakot hävitty. Tappioista seurauksena onkin nostettu kysymys yhden kansallissjärjestön muodostamisesta, johon kaikki vaatetustyölläiset tulisivat yhtymään. Kysymyksessä on tällä kertalla kummankin yllämainitun kansallissjärjestön yhdistäminen, vaikka vaatetustyölläisten keskuudessa on muitakin järjestöjä.

Kysymys yhden voimakkaan järjestön muodostamisesta ei siltäkään teollisuusalalla kuitenkaan ole ratkaistu yksinomaan nyt olevien eri järjestöjen yhdistämisellä, vaikkakin se on pohja, jolle tuleva järjestämis työ olisi laskettava. On nimittäin hyvin vähän toivoita järjestämättömien järjestämisestä, niin kauan kuin järjestyneetkin tappelevat välissään. Vaateteollisuusalalla on vain vähän järjestyneitä ja pal-

jon järjestymättömiä, joiden tietysti on tutava järjestöön, jos työläisten vaatimukset alotaan ajan läpikäydä. Tosin ei ole käytettävissä tarkkoja tilastoja kaikista järjestyneistä, yhtävähän kuin järjestymättömistäkään, mutta summittaisten muiden mukaan lasketaan että tilattua työtä tekeviä räätäleitä on 30 tuhatta ja järjestöön kuuluu vain 12 tuhatta. Varastotyöntekijöitä on 191,000, josta 58,000 järjestyneitä. Naisten vaatetusalalla 150,000, joista järjestyneitä 78,000. Turkkureita 15,000, joista järjestyneitä 10,000. Sanotaan että neuloma-alalla työskentelee 400,000 ja järjestöön kuuluu vain 160,000.

Järjestöjen yhtymisestä kirjoittaa Tailors' Industrial Union yleinen organisaatio, Max Salinsky seuraavasti: "Tailors' Industrial Union järkeilijänä ja ammattiyhdistyksen jäsenenä viimeiset viisitoista vuotta, olen harkinnut kyseenalaista ehdotusta, en akadeemikkona, enkä teoreetikona — myönnän sen empiiristä — vaan työläisenä, joka on työskennellyt hikijaloissa vuosikautia ja tullut siihen johtopäätökseen, että meidän ei ole ainoastaan itse äänestettävä yhtymisen puolesta, mutta tehtävä selväksi jokaiselle niillekin, jotka eivät sitä vielä käsitä, yhtymisestä johtuvat edut järjestymiselle koko teollisuusalallamme.

"Nyky aikaan asti on meillä ollut neljä eri järjestöä vaatetusteollisuuden alalla ja jokainen niistä järjestöistä on kuulunut A. F. of L. liittoon. Koskaan ennen ei ole vielä tositeolla koetettu yhdistää kaikkia näitä eri järjestöjä huolimatta siitä, että jokainen niistä toimii samalla teollisuusalalla, vaikkakin jo viime aikoina on ollut kokonaan mahdollonta määritellä mihinkään järjestöön kunkin työläisen tulisi kuulua. Työskentely teollisuudessa on keskitetty suuriin tehtaisiin, samalla kuin niissä on otettu käytäntöön sellainen työnjako, että tuskin yksikään räätäli valmistaa enää kokonaisia pukuja. Samoin valmistetaan nykyisin yksityisten tilatut puvut samoissa työpajoissa, jossa tehdään pukuja markkinoillekin. Se laisissa oloissa olivat työläiset usein pakotetut maksamaan union sisäänkirjotusmaksun uudelleen vain siksi, että heidän on pakko mennä työhön tehtaaseen, jossa oli voimassa sopimus toisen union kanssa. United Garment Workersin piti maksaa 25 dollarin sisäänkirjotusmaksun, vaikkakin oli jäsenenä Journeymen Tailors' unionissa.

“Eräissä tapauksissa jäi osa työläisistä työskentelemään samassa työpaikassa, samalle tehtailijalle ja samaa työtä tehden, joista toiset menivät lakkoon ja kaikki tapahtui vain siksi, että he kuuluivat eri järjestöön eivätkä olleet päättäneet mennä lakkoon.

“Meidän päämääränämme on ollut yksi suuri unio, joka käsittää koko vaatusteollisuuden, tietäen, että siten tulee työläisille suurin hyöty järjestymisestä.

Pääoman ollessa keskitetyn ja työnantajain yhtyneenä yhteen järjestöön, on työläistenkin seurattava samaa laatua ja järjestyttävä samoin. Meillä ei ole varaa olla useissa eri järjestöissä, vaan jokaisen rüütälin on yhdyttävä samaan kansallijärjestöön: vain siten voidaan vielä järjestymättömminkin järjestää.

“Meidän on yhdyttävä. United Garment Workers on valmis yhtymään meihin tässä ja kun me olemme yhtyneet, tulevat toiset järjestöt epäilemättä seuraamaan jäljessä. Jos me nyt yhdyimme yhteen, merkitsee se meille suurempaa voimaa, tilaisuutta voittaa ja saada osaksemme suurempaa huomiota työnantajien taholta. Työnantajat ky-läkin ovat usein valmiit alle-

kirjoittamaan sopimuksia, mutta niiden voimassapitämiseksi täytyy työläisillä olla lujasti muodostettu järjestönsä. Työnantajan allekirjoitus on arvoton, jos työläisillä ei ole voimaa pakottaa häntä menettelemään tekemänsä sopimuksen mukaan; vain voimakas järjestö voi vaatia ja saada myönnytyksiä työnantajilta.

“Minun käsittäükseni on näiden kahden kysymyksessä olevan kansallijärjestön yhdistäminen erittäin tärkeätä merkityksestä ja sen vuoksi tulen sen puolesta äänestämään ja kehoittamaan kaikkia työläistovereitani, jotka eivät vielä ole niin tehneet, tekemään samoin. Vain siten saadaan aikaan suurempaa solidarisuutta työväestössä.”

Kuten edelläolevasta näkyy, alkaa ammattilaisten keskuudessa yhä enemmän voittaa alaa väsymys n. s. hallintopiiriselkkauksiin, eikä suinkaan syyttä. Niiden takia on taisteltu ja kulutettu enemmän voimia kuin taistelussa todellista vihollista — työnantajistoa — vastaan. Ammattirajat entisessä muodossaan ovat käyneet jarruiksi ja sellaisina ne ovat poistettavat ja tullaan ne poistamaan kaikista ennakkoluuloista huolimatta.

Köyhän huokaus

Rikkaalle päiväyt alati paistaa,
kevyt on kulkea elonsa tie.
Köyhä surut ja murheet maistaa,
kohtalo kunnekka hänet vie.
Rikkaalle aina elämä hymyy,
köyhän luota omni lymyy.

Lämmitä päivä köyhäähän kerran,
poista tää pimeyden yö.
Hauskaa ei ole kahleissa herran,
on vaikeeta orjan työ.
Onnea kaihoo köyhänkin povi,
oi, aukee jo vapauden ovi.

A. H.

